

3. Старилов Ю. Н. Курс общего административного права: в 3 т. Т.1. / Ю. Н. Старилов. – М.: НОРМА-ИНФРА – М, 2002. – 728 с.
4. Козлов Ю. М. Административное право: учебник / Ю. М. Козлов. – М.: Юристъ, 2005. – 554 с.
5. Миколенко О. М. Функції адміністративного права / О. М. Миколенко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2012. – № 4. – С. 39-42.
6. Тихомиров Ю. А. Курс административного права и процесса / Ю. А. Тихомиров. – М.: Юринформцентр, 1998. – 798 с.
7. Козлов Ю. М. Административное право: учебник / Ю. М. Козлов. – М.: Юристъ, 1999. – 320 с.
8. Колпаков В. К. Адміністративне право України: підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.
9. Ківалов С. В. Адміністративне право України: навчально-методичний посібник / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла. – 2-е вид., перероб. і доп. – Одеса: Юридична література, 2002. – 312 с.
10. Адміністративне право України: підруч.: в 2 т. / ред. В. Б. Авер'янов. – К.: Юридична думка, 2004. – Т. 1: Загальна частина. – 584 с.

УДК: 347.463(043.2)

Слободська І. А., старший викладач,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Бородин І. Л., д.ю.н., професор

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ В ЦИВІЛЬНІЙ АВІАЦІЇ

Сучасні умови розвитку нашої держави, які зумовлені серйозними змінами в політичному та соціально-економічному житті України, потребують особливої уваги щодо реформування законодавства у сфері адміністративної відповідальності юридичних осіб. Діяльність юридичних осіб у галузі цивільної авіації щодо перевезення пасажирів, багажу та вантажу продовжує відігравати важливу роль в економіці України. Регулювання такої діяльності відбувається як нормами національного, так і міжнародного права. Говорячи про законодавство міжнародного рівня, варто згадати: Конвенцію для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень від 12.10.1929 р. [1], Конвенцію про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 28.05.1999 р. [2] та ін. На рівні національних нормативно-правових актів вказане коло питань регулюється: Повітряним кодексом України від 19.05.2011 р. № 3393-VI [3], Наказом Міністерства інфраструктури України «Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу»

від 30.11.2012 р. № 735 [4], Наказом Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації «Про затвердження Правил повітряних перевезень вантажів» від 14.03.2006 р. № 186 [5] та ін.

Згідно з положеннями теорії права, які успадкувала українська юридична наука з часів перебування України в складі СРСР, юридичні особи можуть бути суб'єктами тільки цивільно-правової відповідальності. У наукових колах продовжує залишатися точка зору, за якою суб'єктами адміністративної відповідальності можуть бути лише фізичні особи. Вказане твердження випливає з аналізу норм основного кодифікованого нормативно-правового акту цієї галузі права. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (далі по тексту – КУпАП) від 07.12.1984 р. [6], вживається термін «особа», але точної конкретизації щодо того, які саме особи (фізичні чи юридичні) є суб'єктами адміністративної відповідальності, цей закон не дає. Якщо ж проаналізувати статті вказаного нормативно-правового акту щодо віку, після досягнення якого може наставати відповідальність, щодо обставин, які виключають адміністративну відповідальність, неосудності осіб, мети адміністративного стягнення тощо можна дійти висновку, що КУпАП встановлює адміністративну відповідальність тільки фізичних осіб.

Питання про встановлення відповідальності юридичних осіб на сьогодні є дискусійним. На думку Голосніченко І., сьогодні правоохоронна практика потребує розширення видів суб'єктів адміністративних проступків, до яких варто віднести юридичних осіб [7, с. 22]. На нашу думку, варто погодитися з вказаною точкою зору, так як вона повністю відповідає реаліям сьогодення. Наприклад, Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» від 14.10.1994 р. № 208/94-ВР [8] встановлює відповідальність юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців за правопорушення у сфері містобудівної діяльності. Процедура накладення штрафних санкцій за вчинення вказаних правопорушень також передбачена законодавцем у Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» від 06.04.1995 р. № 244 [9].

У галузі цивільної авіації КУпАП встановлено відповідальність за наступні правопорушення: порушення правил безпеки польотів (ст. 111), порушення правил поведінки на повітряному судні (ст. 112), порушення правил міжнародних польотів (ст. 113), порушення правил пожежної безпеки на повітряному транспорті (ч. 3 ст. 120), порушення правил перевезення небезпечних речовин і предметів на повітряному транспорті (ч. 3 ст. 133), порушення правил, спрямованих на забезпечення схоронності вантажів на повітряному транспорті (ст. 137).

На основі вказаного вище можна зробити висновок про необхідність запровадження адміністративної відповідальності юридичних осіб у сфері цивільної авіації.

Література

1. Конвенція для уніфікації деяких правил, що стосуються міжнародних повітряних перевезень від 12.10.1929 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_181

2. Конвенція про уніфікацію деяких правил міжнародних повітряних перевезень від 28.05.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_594

3. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.

4. Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ Міністерства інфраструктури України від 30 листопада 2012 р. № 735 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z2219-12>

5. Про затвердження Правил повітряних перевезень вантажів: Наказ Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації від 14 березня 2006 р. № 186 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0705-06>

6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984: додаток до № 51. – Ст. 1122.

7. Голосніченко І. Проблеми кодифікації норм, що встановлюють адміністративну відповідальність / І. Голосніченко // Право України. – 2002. – № 10. – С. 20-24.

8. Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Закон України від 14 жовтня 1994 р. № 208/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/208/94-вр>

9. Про затвердження Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 06 квітня 1995 р. № 244 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/244-95-п>